

Baggrundsnotat

Koordinering af kapacitetsstyring for borgere med komplekse behov.

Baggrund

Udgifterne til socialområdet for børn, unge og voksne er steget og forventes at stige yderligere. Fra 2018-2024 er udgifterne til området steget 8 mia. kr. På voksenområdet er stigningen særligt drevet af udgifter til botilbudsområdet. Udgiftsstigningen kan ikke overordnet forklares ved, at der er kommet flere borgere på botilbud, men hænger primært sammen med, at de gennemsnitlige udgifter pr. modtager er steget.

I 2024 var kommunernes udgifter til botilbud godt 25 milliarder kroner. Heraf gik 16 milliarder kroner til eksterne køb, svarende til 63 procent. Fordelt på knap 20 procent til andre kommuner, knap 14 procent til regionerne og knap 30 procent til private og selvejende botilbud. De resterende 37 procent går til at betale for pladser i botilbud drevet af egen kommune. Kommunernes udgifter til køb hos regioner samt private og selvejende leverandører steg fra 2018 til 2024, mens udgifterne til køb hos andre kommuner faldt ([Kommunernes køb og salg af botilbud på voksenområdet, 2018-2024 - vive.dk](#)).

Ekspertudvalget på socialrådets vurderede, at de nuværende rammer på botilbudsområdet skaber en udfordring ift. at sikre et tilstrækkeligt antal relevante pladser til borgere med komplekse behov med konsekvenser både for kvaliteten af indsatsen for den enkelte borger, for de andre borgere på samme tilbud og tilknyttet personale samt for unødvendige udgiftsstigninger.

I ØA26 er der på den baggrund aftalt en række tiltag, som skal medvirke til at styrke den tværkommunale kapacitetsstyring på botilbudsområdet målrettet borgere med særligt komplekse behov. Kapacitetsudviklingen skal i højere grad tage et tværkommunalt udgangspunkt. Parterne er derfor enige om, at kommunerne i regi af KKR skal samarbejde om både overvågning af kapacitetsbehovet og koordinering af kapacitetsudviklingen, herunder særligt i relation til botilbud målrettet borgere med særligt komplekse behov.

Parterne er desuden enige om, at den botilbudspulje, som blev etableret med økonomaftalen for 2024, har bidraget positivt til den tværkommunale kapacitetsudvikling på botilbudsområdet generelt. Puljen udløber i 2026, og parterne er enige om at drøfte en videreførelse i forbindelse med forhandlingerne om økonomaftalen for 2027. Som en del af drøftelsen skal der tages stilling til, om puljen skal målrettes borgere med særligt komplekse behov.

Rammerne er desuden beskrevet i rammeaftalebekendtgørelsen, hvor det fremgår, at kommunerne i en region i forbindelse med de 2-årige rammeaftaler skal udarbejde *en beskrivelse af behovet for udvikling af indsatser og tilbud*. Beskrivelsen skal bl.a. udarbejdes på baggrund af et samlet overblik over de tilbud, som ligger i regionen og kommunalbestyrelsernes og regionsrådets overvejelser om sammenhængen mellem behovet for tilbud og det samlede udbud af tilbud.

Det fremgår videre af rammeaftalebekendtgørelsen, at kommunalbestyrelserne og regionsrådet i forbindelse med indgåelse af rammeaftalen skal drøfte *behovet for etablering af tværkommunale tilbud*.

I det følgende beskrives proces for fælles koordinering af kapacitetsudvikling i regi af KKR.

Vidensgrundlaget

Til brug for en bedre kapacitetsstyring og koordinering af indsatsen til borgere i botilbud med komplekse etableres et vidensgrundlag, der kan danne baggrund for en beslutning om at etablere eller indgå samarbejder om ny pladser på botilbud.

Afdækningen af behovet for fælleskommunalt samarbejde om kapacitetsudvikling anbefales at foregå i to faser:

- Fase 1: Her afdækkes det hvilke målgrupper, kommunerne i regionen vurderer, bør prioriteres i et fælleskommunalt samarbejde. Fasen består dels af en spørgeskemaundersøgelse samt en workshop for myndigheds-/centerchefer.
- Fase 2: På baggrund af fase 1 er der udvalgt 1-3 prioriterede målgrupper for børne- og ungeområdet, samt voksenområdet til yderligere afdækning. Denne afdækning foregår via spørgeskemaer og har til formål at skabe et solidt beslutningsgrundlag i form af en konkret vurdering af behovet for pladser.

Resultatet af afdækningen vil indgå i rammeaftalen for det specialiserede socialområde. De to faser efterfølges af en 3. fase, som består af en politisk proces ift. drøftelse af- og opfølgning på kapaciteten i hvert KKR-område.